NORAKSTS
Lieta Nr. A42428906
A2388-07/12

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2007.gada 19.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Dz.Melbārdis,

piedaloties *I.M.* pārstāvim *E.R.*, atbildētāja Rīgas domes Administratīvās komisijas pārstāvim Uldim Vanagam, trešajai personai *K.Dz.*.

2007.gada 28.novembrī Rīgā, Antonijas ielā 6, atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *I.M.* pieteikuma par Rīgas domes Administratīvās komisijas 2006.gada 10.maija lēmuma Nr.D57 16-7 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 26.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *I.M.* (turpmāk arī – pieteicēja) pieteikums par Rīgas domes Administratīvās komisijas (turpmāk arī – atbildētājs) 2006.gada 10.maija lēmuma Nr.D57 16-7 (turpmāk-pārsūdzētais lēmums) atcelšanu.

2006.gada 31.martā Rīgas pilsētas Īres valde sastādīja administratīvo pārkāpumu protokolu Nr.VĪ-06-1-vu, par to, ka */dzēstas adreses/* īrnieki netiek nodrošināti ar pamatpakalpojumiem, apkuri un auksto ūdeni, kā rezultātā dzīvokļos ir liels mitrums un tiek bojātas īrnieku personīgas mantas. Pieņemot pārsūdzēto lēmumu, Rīgas domes Administratīvā komisija noklausījās trešās personas-pieteicējai piederošā dzīvokļa īrnieces *K.Dz.* paskaidrojumus. *K.Dz.* paskaidroja, ka pieteicēja nepieņem maksājumus par īri.

2006.gada 10.maijā Rīgas domes Administratīvā komisija izskatīja lietu par pieteicējas saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas administratīvā pārkāpuma kodeksa (turpmāk-LAPK) 32.panta otrās daļas un 150.^{3}pantu un pieņēma lēmumu Nr.D57 16-7, ar kuru nolēma saukt pieteicēju pie administratīvās atbildības uzliekot naudas sodu Ls 300.

[2] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot to atcelt šādu motīvu dēļ:

[2.1] Rīgas domes Administratīvā komisija (turpmāk arī atbildētāja) nav vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izvērtējusi visus lietas apstākļus, kā arī cēloņus, kas ir pamatā konkrētajiem lietas apstākļiem, tādējādi pieteicējai pieņemtais nelabvēlīgais administratīvais akts ir pretrunā ar Administratīvo pārkāpumu kodeksa 237.pantā noteiktajām administratīvo pārkāpumu lietas

izvērtēšanas prasībām, likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 113.panta septīto daļu, kā arī Administratīvā procesa likuma 75.panta pirmās daļas 3.punktu, 7.pantā pausto tiesiskuma principu, 8.pantā noteikto tiesību normas saprātīgas piemērošanas principu, 11.panta likuma atrunas principu, kā arī procesuālā taisnīguma principu, kas noteikts 14^1.pantā.

[2.2] Atbildētāja aprobežojusies tikai ar fakta konstatāciju, ka */dzēstas adreses/* nesaņem pamatpakalpojumus, vispār nevērtējot lietas apstākļus. Pie tam, šis fakts apriori vērtēts kā pārkāpums, pamatojoties tikai uz Rīgas pilsētas īres valdes sastādīto administratīvo pārkāpumu protokolu Nr.VI-06-l-vu un neapsverot likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11^3.panta septītā daļā norādīto apstākļu iespējamību kā pakalpojumu nesniegšanas attaisnojošu iemeslu pieteicējai.

Tātad atbildētāja nav vērtējusi iemeslus, kāpēc */dzēstas adreses/* īrniekiem netiek sniegti pamatpakalpojumi atbilstoši likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11^3.panta pirmajai daļai.

Iemesli, kurus atbildētājai vajadzēja izvērtēt ir: pirmkārt, iespējamais pakalpojumu samaksas parāds īrniekiem, otrkārt, pieteicējas objektīva iespējamība vai neiespējamība nodrošināt šos pakalpojumus īrniekiem. Kā iepriekš norādīts, ne vienu, ne otru iespējamību atbildētāja nav pieļāvusi un izvērtējusi, tādējādi nenodrošinot pietiecējas tiesības uz vispusīgu un objektīvu lietas apstākļu izvērtēšanu.

Likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11^3.panta septītā daļa paredz, ka izīrētājs vai pakalpojumu sniedzējs nav tiesīgs nesniegt šā panta pirmās daļas pirmajā punktā minētos pamatpakalpojumus, ja īrniekam nav šo pakalpojumu apmaksas parādu. Tātad no likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11^3.panta septītās daļas izriet, ka pieteicējs ir tiesīgs nesniegt īrniekam šos pakalpojumus, ja tam ir uzkrājies maksājumu parāds.

Konkrētajā gadījumā */dzēstas adreses/* īrnieki četru gadu garumā nav veikuši nekādus maksājumus pieteicējai - ne īres maksu, ne arī samaksu par pakalpojumiem, lai gan viņiem bija nodrošināta iespēja lietot dzīvojamo telpu saskaņā ar dzīvojamo telpu īres līgumu. Tātad īrnieki četrus gadus lietojuši viņiem nodotās telpas bez maksas, nepildot pienākumus, kas izriet no likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 2.panta, un tādejādi liedzot pieteicējai ne tikai nodrošināt īpašuma atbilstošu uzturēšanu, bet ari gūt labumu jeb peļņu no viņas īpašuma. Ņemot vērā šo faktu, var secināt, ka pieteicējai ir tiesiski priekšnoteikumi, kas ļauj nesniegt īrniekiem iepriekš minētos pakalpojumus. Kā minēts, viens no šiem priekšnoteikumiem ir likuma „Pārdzīvojamo telpu īri" 11^3.panta septītajā daļā noteiktais īrnieku parāds par pakalpojumiem.

Līdz ar to, pamatojoties uz likuma „Par dzīvojamo telpu īri" $11.^3$panta septīto daļu, ir pamats apgalvot, ka pieteicējas rīcība ir bijusi saskaņā ar minēto likuma normu. Tā kā saskaņā ar administratīvā procesa likuma 8.pantu, Administratīvo pārkāpumu kodeksa 150^3.panta norma tulkojama sistēmiski, t.i. kopsakarā ar likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11^3.panta septīto daļu, jāsecina, ka pieteicējas rīcība, kas ir saskaņā ar likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11^3.panta septīto daļu, nevar tikt vērtēta kā Administratīvo pārkāpumu kodeksa 150^3. panta pārkāpums.

[2.3] Saskaņā ar pieteicējas lēmumu 2002.gadā dzīvojamajām telpām */dzēsta adrese/* bija nepieciešams uzsākt kapitālo remontu. Šādu lēmumu pieteicēja bija spiesta pieņemt, jo minēto dzīvojamo telpu tehniskais stāvoklis bija un ir kritisks, tas liedz pieteicējai nodrošināt pamatpakalpojumus likumā „Par dzīvojamo telpu īri" noteiktajā kārtībā.

Īrnieki */dzēstas adreses/* tika brīdināti par šo faktu likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 28^4.pantā noteiktajā kārtībā, taču, neraugoties uz to, atsakās atstāt īrētās telpas. Tādējādi izveidojusies situācija, kurā pieteicējai ir liegta Satversmes 105.pantā garantētā īpašuma netraucēta izmantošana, tā uzlabošana, kā arī dzīvojamās mājas uzturēšana atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām būvniecības un higiēnas prasībām.

Nenoliedzot īrnieku interešu aizsardzības būtiskumu, Pieteicēja tomēr vēlas norādīt arī uz viņas konstitucionālajām tiesībām uz īpašuma izmantošanu, tiesībām gūt labumu no tā. Turklāt, pieteicēja vēlas uzsvērt arī atbildētājas pienākumu iepriekšminētās pieteicējas tiesības ievērot un respektēt, izvērtējot konkrēto gadījumu. Atbildētājas lēmums vēl vairāk apgrūtināt Pieteicēju, uzliekot tai maksāt naudas sodu Ls 300 apmērā. Pēc pieteicējas uzskata šīs naudas sods nav samērīgs un vēl vairāk apgrūtina viņas iespējas segt īpašuma uzturēšanas izdevumus, rūpēties par to, nemaz nevērtējot peļņas gūšanas tiesības.

Ari saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas skaidrojumu Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību konvencijas Pirmā protokola 1.pants ietver tiesības īpašumu lietot, jo lietošana ,,veido tradicionālu un fundamentālu īpašuma tiesību aspektu" (*Marckx v. Belgium [1979] ECHR 2, pāra. 63*). Tādējādi tiesības uz īpašumu ietver arī tiesības gūt labumu no sev piederošās lietas, tostarp šo lietu izīrējot, kas ne vien nodrošina attiecīgā īpašuma uzturēšanu, bet arī dod peļņu īpašniekam.

Kā atzinusi Satversmes tiesa 2006.gada 8.marta spriedumā lietā Nr.2005-16-01, ja īpašnieks nevar savu lietu brīvi lietot, tostarp izīrēt, gūstot no tās iespējamos labumus, viņa tiesības uz īpašumu ir ierobežotas.

[2.4] Tādējādi jāatzīst, ka atbildētāja, pieņemot pieteicējai nelabvēlīgo lēmumu, nav vispusīgi un objektīvi noskaidrojusi visus lietas apstākļus, nav veikusi lietderības un samērīguma apsvērumus, kā arī nav izvērtējusi un samērojusi īrnieku interešu ierobežojumu konkrētajā gadījumā ar Pieteicējai nodarīto konstitucionālo tiesību aizskārumu (Administratīvā procesa likuma 13. un 66.pants).

[2.5] Pie tam, jānorāda, ka pieteicējai nelabvēlīgais lēmums pieņemts bez pamatojuma un argumentācijas, pārkāpjot administratīvā procesa likuma 67.panta otrās daļas 6.punktu un 7.punktu, kas noteic, ka rakstveidā izdots administratīvs akts satur cita starpā arī administratīvā akta pamatojumu, it sevišķi ietverot lietderības apsvērumus (65. un 66.pants), kā arī atsevišķu piemēroto normu uzskaitījumu (norādot arī normatīvā akta pantu, tā daļu, punktu vai apakšpunktu). Konkrētajā gadījumā nevienu no iepriekš minētajām prasībām atbildētāja nav ievērojusi:

1) Atbildētāja nav norādījusi ne uz vienu pierādījumu, kas apliecinātu atbildētājas konstatēto faktisko apstākļu pamatotību un objektivitāti;

2) Atbildētāja nav veikusi lietderības apsvērumus, nosakot naudas soda apmēru;

3) Atbildētāja nav precīzi noradījusi, kuru likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11^3.panta daļu un punktu pieteicēja ir pārkāpusi.

[2.6] Tā kā administratīvā akta apstrīdēšanas institūts ir galvenais līdzeklis administratīvā akta tiesiskuma pārbaudei, kā arī valsts pārvaldes tiesiskuma un indivīda tiesību ievērošanai, jāsecina, ka Atbildētājai bija jāizvērtē informācijas pamatotība Rīgas pilsētas īres valdes sastādītajā administratīvajā protokolā Nr. VI-06-l-vu. Proti, Atbildētājai atbilstoši labas pārvaldības principam bija jāizvērtē konkrētie lietas apstākli, jāpārbauda, vai administratīvā akta izdošanas procesā ievērotas procesuālo tiesību un materiālo tiesību normas, pamatojot, kāpēc īrnieku prettiesiskās rīcības sekas konkrētajā gadījumā atstājamas bez ievērības. Tas ir svarīgs priekšnoteikums sabiedrības uzticības vairošanā valsts pārvaldes darbībai.

[3] Atbildētājs – Rīgas domes Administratīvā komisija – neatzīst pieteicējas pieteikumu šādu apsvērumu dēļ:

[3.1] Pieteicēja savā prasības pieteikumā Administratīvajai rajona tiesai norāda, ka saskaņā ar likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11^3.panta septītā daļa dod tiesības izīrētājam nesniegt īrniekam pamatpakalpojumus, ja īrniekam ir apmaksas parāds par pamatpakalpojumiem.

Rīgas domes administratīvās komisijas ieskatā, likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11^3.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka pamatpakalpojumi ir nesaraujami saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, tātad no šīs tiesību normas izriet secinājums, ka īrētā dzīvokļa neatņemama sastāvdaļa ir arī pamatpakalpojumi. Tieši tāpat kā pašu īrējamo dzīvokli, arī pamatpakalpojumus izīrētājam ir pienākums sniegt īrniekam. Šis apgalvojums izriet no minētās tiesību normas 7.daļas, kura nosaka, ka izīrētājs nav tiesīgs nesniegt (pārtraukt vai neuzsākt) pamatpakalpojumus (...). Tulkojot minēto tiesību normu ar teleoloģiskās redukcijas, kā arī satura un apjoma metodēm, minētā panta 7.daļas teikuma otrā daļa par to, ka, ja īrniekam nav šo pakalpojumu parādu, nedrīkst tikt iztulkota pretēji tās jēgai, t.i, apgalvojums, ja *īrniekam ir parādi par pamatpakalpojumiem, izīrētājs tos var nesniegt*, būs aplams, jo nonāk pretrunā ar minētā panta pirmās daļas 1.punktu, kas nosaka pamatpakalpojumu nesaraujamību ar īrēto dzīvojamo platību. Bez tam, trešā persona Rīgas domes Administratīvajai komisijai paskaidroja, ka izīrētāja nepieņem maksājumus par īri. Civillikuma 1651.pants nosaka, ka kreditora nokavējums ir saistības izpildījuma pieņemšanas prettiesīgs novilcinājums. Savukārt, 1658.pants nosaka, ka kreditors pielaiž nokavējumu, ja viņš bez tiesīgiem iemesliem nepieņem saistības izpildījumu, bet 1660.pants – ka kreditors uzskatāms par vainīgu nokavējumā, kad viņš izvairās dot aprēķinu, ko parādnieks prasa samaksas nolūkā, ja tāds nepieciešams pilnīgai prasījuma samaksai. 1664.pants - kreditoram ir jāatlīdzina parādniekam visi ar savu nokavējumu nodarītie zaudējumi. Strīds par īres maksu, kā arī īres tiesisko attiecību pastāvēšanu ir risināms civilprocesuālā kārtībā, jo izriet no privāttiesiskajām attiecībām.

[3.2] Kā otru argumentu pieteicēja norāda, ka 2002.gadā tika nolēmusi uzsākt kapitālo remontu dzīvojamajā mājā Rīgā, */dzēsta adrese/*, jo ēkas tehniskais stāvoklis ir kritisks un liedz pieteicējai nodrošināt pamatpakalpojumus saviem īrniekiem. Norāda, ka īrnieki par šo lēmumu uzsākt ēkas kapitālo remontu ir informēti likuma ,,Par dzīvojamo telpu īri" 28^4.pantā noteiktajā kārtībā, taču īrnieki atsakoties atstāt īrētās telpas. Komisija secina, ka, lai gan pieteicēja ir informējusi īrniekus par savu nodomu, pieteikums nesatur atsauci, vai pieteicēja, saskaņā ar likuma ,,Par dzīvojamo telpu īri" 28^4.panta nosacījumiem ir piedāvājusi īrniekiem citu līdzvērtīgu dzīvojamo telpu. Jebkurā gadījumā, šādi strīdi ir risināmi civiltiesiskā kārtībā un nevar kalpot kā arguments pamatpakalpojumu nenodrošināšanai. Komisijas kompetencē ietilpst tikai administratīvā pārkāpuma fakta konstatācija un lemšana par personas saukšanu pie administratīvās atbildības, nevis personu savstarpējo strīdu, kuriem ir civiltiesisks raksturs risināšana.

Rīgas domes Administratīvās komisijas ieskatā, pieteicējas nepieciešamība un pamatojums saukšanai pie administratīvās atbildības ir pierādīts ar lietā esošajiem materiāliem, kā arī ar pieteicējas pieteikumu tiesai, kurā pieteicēja norāda, ka nesniedz īrniekiem pamatpakalpojumus.

Pieteicēja atsaucoties uz Satversmes tiesas spriedumu lietā Nr.2005-16-01 no 2006.gada 8.marta norāda, ka, ja īpašnieks nevar savu lietu brīvi lietot, tostarp, izīrēt, gūstot no tās iespējamos labumus, viņa tiesības uz īpašumu ir ierobežotas.

Tiesības uz īpašumu nav absolūtas un Satversmes tiesas atzinums nav tulkojams vispārināti. Eiropas Cilvēktiesību tiesa, interpretējot Konvencijas 1.protokola 1.pantā nostiprinātās tiesības uz īpašumu, ir secinājusi, ka šis pants ietver trīs atsevišķas normas: pirmkārt, panta pirmais teikums paredz tiesības netraucēti baudīt (*peaceful enjoymenf*) īpašuma tiesības, otrkārt, panta otrais teikums noteic īpašuma patvaļīgas atņemšanas aizliegumu un nosacījumus īpašuma atņemšanai, un, treškārt, panta otrajā daļā atzīts, ka valstij ir tiesības kontrolēt īpašuma izmantošanu saskaņā ar vispārējām interesēm (sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1982. gada 23. septembra spriedumu lietā „Sporongs un Lēnrola pret Zviedriju" (*Sporrong and Lōnnroth v. Siveden*), Tātad, ja pieteicēja nav apmierināta ar spēkā esošo īres attiecību regulējumu, kas paredz izīrētāja pienākumu nodrošināt īrnieku ar pamatpakalpojumiem, iebildumi pret to ir ceļami likumā noteiktā kārtā, Satversmes tiesā. Viena no senākajām tiesiskās domāšanas atziņām ir tāda, ka likums jāievēro arī tad. ja tas ne visai pilnīgi apmierina taisnīguma prasības. Tiesiskās drošības labad personai ir jāpakļaujas arī tādiem likumiem, kurus tā pati uzskata par netaisnīgiem. Kamēr tiesību norma ir spēkā, tā ir jāievēro vai pret to likumā noteiktā kārtībā ir jāceļ iebildumi. Kā atzīts tiesību literatūrā, pozitīvās (rakstītās) tiesības ir jārespektē, lai tiktu garantēta tiesiskā drošība un tiesību sistēmas funkcionēšana (*sk.: Horns N. Ievads tiesību zinātnē un filozofijā // Likums un Tiesības, decembris, 2000, 354. lpp*.). Persona nevar tiesību normu vienkārši ignorēt un vēlāk paziņot, ka ir uzskatījusi to par

prettiesisku. Noliedzoša un nievājoša attieksme pret tiesībām jeb tiesību nihilisms mazina demokrātiskas valsts funkcionēšanas spēju.

Iespējami nepietiekami norādītie lietderības apsvērumi pārsūdzētajā lēmumā par personas saukšanai pie administratīvās atbildības nevar kalpot par pamatu personas atbrīvošanai no atbildības, jo pie atbildības sauktās personas prettiesiskās rīcības rezultātā ir radušās sekas, proti, īrnieki netiek nodrošināti ar minimāli nepieciešamajiem pamatpakalpojumiem higiēnas un īrētās dzīvojamās platības tehniskā stāvokļa uzturēšanai, kas nevar tikt vērtēti kā maznozīmīgi vai nebūtiski.

[4] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis pieteikumu uzturēja uz tajā norādītiem motīviem.

[5] Tiesas sēdē atbildētājas pārstāvis pieteikumu neatzina uz paskaidrojumos minētajiem motīviem.

[6] Tiesas sēdē trešā persona pieteikumu neatzina, norādot, ka Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija ar 2006. gada 1. novembra spriedumu ir lēmusi par pienākuma uzlikšanu pieteicējai noslēgt ar nama */dzēsta adrese/* 6. un 4. dzīvokļu īrniekiem dzīvojamo telpu īres līgumus. Spriedumā konstatēts, ka 6. un 4. dzīvokļu īrnieki ir centušies maksāt pieteicējai īres maksu, līdz ar to nav pamatota pieteicējas norāde, ka pieteicējai saskaņā ar likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 11.[3] panta septīto daļu bija tiesības nesniegt pamatpakalpojumus. Minētais spriedums ir stājies likumīgā spēkā pēc tam, kad Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007. gada 5. martā ar lēmumu ir izbeidzis kasācijas tiesvedību lietā.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, izvērtējot pieteicējas pieteikumu, atbildētāja paskaidrojumus, lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[8] Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 103. pantā ir noteikts tiesas pienākums, izskatot administratīvo lietu, pārbaudīt iestādes izdota administratīvā akta vai faktiskās rīcības tiesiskumu vai lietderības apsvērumus rīcības brīvības ietvaros. Tiesiskums tiek vērtēts, pārbaudot, vai iestāde ir rīkojusies saskaņā ar procesuālajām un materiālajām tiesību normām. Lietderības apsvērumi tiek vērtēti, pārbaudot, vai administratīvais akts izdots pamatoti un vai tas pārlieku neierobežo personas intereses, samērojot tās ar sabiedrības interešu aizsardzību.

Administratīvā akta, ar kuru uzlikts administratīvais sods, izdošana saistīta arī ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā noteiktā procesa ievērošanu.

[9] Pieteicēja ir sodīta par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 150.[3] paredzēto pārkāpumu ar naudas sodu Ls 300 apmērā. Minētā tiesību norma nosaka, ka par pamatpakalpojumu nesniegšanu dzīvojamās telpas īrniekam, ja likums nosaka pienākumu sniegt šādus pakalpojumus, – uzliek naudas sodu līdz piecsimt latiem.

[10] Atbilstoši LAPK 9.panta pirmajai daļai par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība. Tātad, lai personas rīcību LAPK izpratnē atzītu par pārkāpumu, tai ir jābūt prettiesiskai.

Lai personu sauktu pie administratīvās atbildības atbilstoši iepriekš minētai tiesību normai, nepieciešams konstatēt, ka persona nav sniegusi likuma „Par dzīvojamo telpu īri" $11.^3$ panta pirmās daļas 1. punktā noteiktos pamatpakalpojumus, proti, pakalpojumus, kuri ir nesaraujami saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu (apkure, aukstais ūdens, kanalizācija un sadzīves atkritumu izvešana).

[11] Pieteicēja savā pieteikumā ir norādījusi, ka atbildētāja nav vērtējusi lietas faktiskos apstākļus, proti, pirmkārt, kāpēc netika sniegti pamatpakalpojumi un, otrkārt, vai vispār pieteicējai bija iespēja nodrošināt pamatpakalpojumu sniegšanu. Bez tam pieteicēja ir norādījusi, ka, atbilstoši likuma „Par dzīvojamo telpu īri" $11.^3$ panta septītajā daļā noteiktajai tiesību normai: „Izīrētājs vai pakalpojumu sniedzējs nav tiesīgs nesniegt (pārtraukt vai neuzsākt) šā panta pirmās daļas 1.punktā minētos pamatpakalpojumus, ja īrniekam nav šo pakalpojumu apmaksas parādu", izīrētājam ir tiesības nesniegt pamatpakalpojumus gadījumos, ja īrniekam ir šo pakalpojumu parādi.

No minētā tiesa secina, ka strīds pamatā ir par apstrīdētā administratīvā akta tiesiskumu, proti, atbilstību likumu prasībām, kā arī par faktiskajiem apstākļiem.

[12] Saskaņā ar LAPK 243. pantu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video u.tml.).

[13] Tiesa konstatē, ka lietā ir šādi pierādījumi: 2006. gada 31. marta Administratīvo pārkāpuma protokols Nr.VĪ-06-1-vu (lietas lapa 30), Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr.1405 datorizdruka (lietas lapa 31, 32), Rīgas pilsētas pašvaldības policijas Vidzemes priekšpilsētas pārvaldes 2006. gada 31. marta vēstule Rīgas pilsētas Īres valdes priekšsēdētājam (lietas lapa 33, 34). Rīgas pilsētas pašvaldības policijas Vidzemes priekšpilsētas pārvaldes vecākās inspektores N.Krallišas ziņojums (lietas lapa 48), Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2006. gada 1. novembra spriedums lietā Nr. */dzēsts lietas numurs/* (lietas lapa 58-69).

[14] Tiesa konstatē, ka 2006. gada 27. martā Rīgas pilsētas pašvaldības policijas Vidzemes priekšpilsētas pārvaldē ir saņemts *K.P.*, kas ir dzīvokļa */dzēstas adreses/* īrniece, pilnvarotās personas *K.Dz.* un *L.Ž.*, kas ir dzīvokļa */dzēstas adreses/* īrniece, iesniegums, kurā iesniedzējas sūdzas par to, ka mājas */dzēsta adrese/* īpašniece nenodrošina iespēju īrniekiem saņemt likumā noteiktos pamatpakalpojumus. Pārbaudot faktus, Rīgas pilsētas pašvaldības policijas Vidzemes priekšpilsētas pārvalde, nosūtīja materiālu pēc piekritības Rīgas pilsētas Īres valdes priekšsēdētājam, administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanai.

Ar 2006. gada 31. marta Administratīvo pārkāpuma protokolu Nr.VĪ-06-1-vu ir konstatēts, ka iepriekš minētajos dzīvokļos ilgstoši četru gadu garumā netiek nodrošināta apkure, un īpašniece nav veikusi nekādas darbības, lai situāciju uzlabotu.

[15] Izvērtējot lietas materiālus, tiesa secina, ka lietā nav strīda par to, ka pamatpakalpojumi, proti, apkure dzīvokļiem Nr.4 un 6, */dzēsta adrese/*, Rīgā netiek nodrošināti. uz minēto norāda ne tikai sastādītais administratīvā pārkāpuma protokols, bet arī pašas pieteicējas pieteikumā minētais par pakalpojumu nesniegšanas iemesliem, proti, parāda esamība. Tāpat tiesa secina, ka lietā nav strīda par administratīvā pārkāpuma subjektu, proti, par to, ka pie administratīvās atbildības pareizi ir saukta pieteicēja kā nekustamā īpašuma */dzēsta adrese/* īpašniece.

[16] Tiesa, izvērtējot pieteicējas pieteikumā un pieteicējas pārstāvja tiesas sēdē izteiktos argumentus, kāpēc lēmums par administratīvā soda uzlikšanu ir atceļams, atzīst, ka šie argumenti nav pamatoti turpmāk minēto iemeslu dēļ.

Saskaņā ar APL 153.panta otro daļu fakts, kurš nodibināts ar spēkā stājušos tiesas spriedumu tā rezolutīvajā daļā, nav no jauna jāpierāda, izskatot administratīvo lietu, bet saskaņā ar trešo daļu fakts, kurš nodibināts ar spēkā stājušos spriedumu tā motīvu daļā, nav no jauna jāpierāda, izskatot administratīvo lietu, kurā piedalās tie paši procesa dalībnieki.

Lietā ir Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2006. gada 1. novembra spriedums lietā Nr. */dzēsts lietas numurs/* (lietas lapa 58-69), kurā tika izskatīta *K.P.* un *L.Ž.* (dzīvokļu Nr.4 un 6, */dzēsta adrese/* īrnieču) civilprasība pret *I.M.* īres līgumu noslēgšanu un zaudējumu piedziņu, kā arī pienākuma uzlikšanu nodrošināt ūdens padevi, apkuri un kanalizācijas sistēmas darbību. Šī sprieduma rezultatīvajā daļā ir uzlikts pienākums *I.M.* 60 dienu laikā nodrošināt dzīvokļos */dzēsti dzīvokļu numuri/*, kas atrodas Rīgā, */dzēsta adrese/*, pamatpakalpojumus – apkuri, ūdens padevi un kanalizācijas sistēmas darbību. Šī sprieduma motīvu daļā (sprieduma 8., 9. lapa, lietas 65.-66. lapa), Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija ir konstatējusi, ka lietā nepastāvēja strīds, ka uz pamatpakalpojumu sniegšanas pārtraukšanas laiku īrniekiem nav bijis šo pamatpakalpojumu apmaksas parāda, līdz ar ko izīrētājam nebija likumīga pamata nesniegt šos pamatpakalpojumus. Tiesa arī ir konstatējusi, ka *I.M.* ir saistošas īres attiecības ar dzīvokļu */dzēsti dzīvokļu numuri/* īrniekiem, un, iegūstot īpašumtiesības, viņa labprātīgi ir uzņēmusies pienākumu atbilstoši Civillikuma 1587. pantam šīs saistības pildīt, jo tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu apsolīto izpildīt un ne darījuma

sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija ir arī konstatējusi (lietas lapa 66), ka pamatpakalpojumu nesniegšana nav saistīta ar pienākumu izpildes faktisko neiespējamību, bet gan ar iepriekšējā īpašnieka *A.M.* voluntāru rīcību, jo tad, kad pamatpakalpojumu sniegšana tika pārtraukta (2001. gada decembrī), nav bijis kompetentu institūciju slēdziens par pakalpojumu sniegšanas neiespējamības fakta konstatēšanu.

Administratīvajai rajona tiesai nav pamata iepriekš minētos Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas konstatētos faktus, jo vairāk tāpēc, ka šie fakti izriet arī no citiem lietā esošiem pierādījumiem, proti, atbildētāja un trešās personas lietā sniegtajiem paskaidrojumiem.

[17] Pieteicēja ir norādījusi, ka atbildētājs nav ievērojis APL 67. otrās daļas 6. punkta, un līdz ar to 65. un 66. pantu prasības, proti nav vērtējis lēmuma un tai skaitā piemērotā soda lietderību.

Tiesa norāda, ka administratīvā pārkāpuma gadījumā iestādei, konstatējot pārkāpuma faktu, praktiski nav rīcības brīvības, proti, iestādei ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums saukt vainīgo personu pie administratīvās atbildības. Vienīgi gadījumos, kad attiecīgo pārkāpumu var atzīt par maznozīmīgu LAPK 21. panta kārtībā, personu var atbrīvot no administratīvās atbildības. Atbildētājs konkrētajā lietā nav uzskatījis izdarīto pārkāpumu par maznozīmīgu. Arī tiesas ieskatā pārkāpums, kas ir saistīts ar pamatpakalpojumu nesniegšanu īrniekiem, var radīt gan fiziskas, gan morālas ciešanas īrniekiem, kas, atbilstoši likuma „Par dzīvojamo telpu īri" $11.^3$ panta septītajā daļā noteiktajam, ir nepieļaujami, līdz ar to arī šis pārkāpums nav uzskatāms par maznozīmīgu.

LAPK $150.^3$ panta sankcijā ir noteikts alternatīvs sods, proti, atbildētājam bija iespēja piemērot administratīvo sodu – uzlikt naudas sodu robežās no 1 līdz 500 latiem.

Saskaņā ar LAPK 32.pantu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Tādējādi iestādei, konstatējot LAPK $150.^3$ pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu, attiecībā uz soda apmēru ir rīcības brīvība noteikt konkrētā lēmuma saturu. Proti, iestāde pieņem lēmumu, ievērojot piemērojamā tiesību normā noteiktos ietvarus, un šajos ietvaros, veicot lietderības apsvērumus, nosaka administratīvā akta saturu (nosaka konkrētu soda apmēru). Citiem vārdiem, iestādei ir jāvērtē, kāds soda apmērs ir samērīgs ar konkrēto pārkāpumu.

Tiesa, pārbaudot pārsūdzēto lēmumu, konstatē, ka ir ņemti vērā faktiskie apstākļi, proti, ir ņemts vērā, ka pieteicēja ilgstoši (kopš 2003. gada beigām, kad kļuva par nama īpašnieci) nav sniegusi pamatpakalpojumus

dzīvokļu īrniekiem, kā arī tas, ka pieteicēja nav pieņēmusi maksājumus, tādējādi ir traucējusi īrniekiem realizēt savas tiesības. Iestāde, vadoties no iepriekš minētā, pieteicējai par izdarīto pārkāpumu ir piemērojusi administratīvo sodu, kas tikai nedaudz pārsniedz vidējo panta sankcijā noteikto soda apmēru. ņemot vērā minēto, tiesa atzīst piemēroto sodu par samērīgu un atbilstošu konstatētajam pārkāpumam.
[18] Tiesa konstatē, ka pārsūdzētajā lēmumā dzīvokļa */dzēsts numurs/* vietā ir norādīts dzīvoklis */dzēsts numurs/*. Tiesas ieskatā lēmumā ir ieviesusies pārrakstīšanās kļūda, kas pēc būtības nevar mainīt lēmuma pašu lēmumu.
[19] Ņemot vērā izklāstītos apsvērumus, tiesa secina, ka apstrīdētais lēmums ir pamatots un piespriestais sods ir samērīgs, līdz ar to apstrīdētais lēmums ir atstājams spēkā, bet pieteicējas prasījums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. un 289.-291.pantu, Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 286. panta pirmās daļas 1. punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

I.M. pieteikumu par Rīgas domes Administratīvās komisijas 2006.gada 10.maija lēmuma Nr.D57 16-7 atcelšanu noraidīt.

Šo spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2007.gada 19.novembrī

Tiesnesis /paraksts/ Dz.Melbārdis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnesis _____ Dz.Melbārdis
Rīgā, 2007.gada 19.novembrī